EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 19.6.2024
COM(2024) 610 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

Prantsusmaa majandus-, sotsiaal-, tööhõive-, struktuuri- ja eelarvepoliitika kohta

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 610 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

Prantsusmaa majandus-, sotsiaal-, tööhõive-, struktuuri- ja eelarvepoliitika kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97,[1] eriti selle artikli 3 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) 19. veebruaril 2021 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,[3] millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu. Taaste- ja vastupidavusrahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb ELi rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab see kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele taastumisele ning kestlike reformide ja investeeringute tegemisele, et eelkõige edendada rohe- ja digipööret ning muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust ELis ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist.

---

1 ELT L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 ELT L 306, 23.11.2011, lk 25 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) 27. veebruaril 2023 vastu võetud REPowerEU määruse[4] eesmärk on kaotada järk-järgult ELi sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitaks saavutada energiajulgeoleku ja mitmekesistada liidu energiavarustust ning edendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust. Prantsusmaa lisas oma riiklikusse taaste- ja vastupidavuskavasse uue REPowerEU peatüki, et rahastada olulisi reforme ja investeeringuid, mis aitavad saavutada REPowerEU eesmärke.

(3) 16. märtsil 2023 avaldas komisjon teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“,[5] et anda teavet poliitiliste otsuste tegemiseks ja luua raamtingimused majanduskasvu hoogustamiseks. Teatises käsitletakse konkurentsivõimet üheksa üksteist tugevdava teguri kaudu. Need tegurid on muu hulgas juurdepääs erakapitalile, teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja oskused ning ühtne turg, mis on esmatähtsad poliitikaprioriteedid reformide ja investeeringute elluviimiseks, et lahendada praegused tootlikkusega seotud probleemid ning suurendada ELi ja selle liikmesriikide pikaajalist konkurentsivõimet. Pärast kõnealust teatist esitas komisjon 14. veebruaril 2024 ühtse turu ja konkurentsivõime aruande[6]. Aruandes on üksikasjalikult kirjeldatud Euroopa ühtse turu tugevaid külgi ja probleeme ning kajastatud aasta jooksul toimunud muutusi, tuginedes eespool nimetatud üheksale konkurentsivõimet edendavale tegurile.

(4) 21. novembril 2023 võttis komisjon vastu 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi,[7] mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2024) tsükli algust. 22. märtsil 2024 kiitis Euroopa Ülemkogu analüüsi prioriteedid konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtme raames heaks. 21. novembril 2023 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka 2024. aasta häiremehhanismi aruande, milles nimetati Prantsusmaad ühe liikmesriigina, keda võib mõjutada tasakaalustamatus või kelle puhul on oht, et teda võib mõjutada tasakaalustamatus, ja kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka arvamuse Prantsusmaa 2024. aasta eelarvekava kohta. Komisjon võttis vastu ka soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta, mille nõukogu võttis vastu 12. aprillil 2024, ning ettepaneku 2024. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist ning mille nõukogu võttis vastu 11. märtsil 2024.

(5) 30. aprillil 2024 jõustus ELi uus majanduse juhtimise raamistik. Raamistik hõlmab uut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97. See hõlmab ka muudetud määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kohta ja muudetud direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku kohta[8]. Uue

---

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

8 Nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1264, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (ELT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) ja nõukogu 29. aprilli 2024.

raamistiku eesmärgid on valitsemissektori võla jätkusuutlikkus ning kestlik ja kaasav majanduskasv eelarve järkjärgulise konsolideerimise ning reformide ja investeeringute kaudu. Sellega edendatakse riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmise tagamisega. Iga liikmesriik peaks esitama nõukogule ja komisjonile riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad sisaldavad liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustusi ning hõlmavad riikliku seadusandliku tsükli pikkusest sõltuvalt nelja- või viieaastast planeerimisperioodi. Riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades esitatud netokulude[9] kava peaks olema kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 nõuetega, sealhulgas nõudega hoida valitsemissektori koguvõlg usutavas langustrendis või viia see langustrendi hiljemalt kohandamisperioodi lõpuks või hoida see mõistlikul tasemel allpool 60 % SKPst ning viia valitsemissektori eelarvepuudujääk keskpika perioodi jooksul alla kontrollväärtuse 3 % SKPst ja/või hoida see allpool kõnealust kontrollväärtust. Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohased reformid ja investeeringud vastavalt määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele. Nende kavade koostamise toetamiseks esitab komisjon [21. juunil] 2024 liikmesriikidele suunised nende esitatavate kavade ja järgnevate iga-aastaste eduaruannete sisu kohta ning edastab kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 5 neile eelarvekohanduste tehnilised suunised (vajaduse korral võrdlustrajektoorid ja tehnilise teabe). Liikmesriigid peaksid esitama oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava 20. septembriks 2024, välja arvatud juhul, kui liikmesriik ja komisjon lepivad kokku tähtaja pikendamises mõistliku aja võrra. Liikmesriigid peaksid tagama, et kaasatakse nende parlamendid ning vajaduse korral konsulteeritakse sõltumatute eelarveasutuste, sotsiaalpartnerite ja muude riigi sidusrühmadega.

(6) 2024. aastal jätkub majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta areng kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavad aitavad tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on viimastel aastatel esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes esile toodud. 2019., 2020., 2022. ja 2023. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mida on läbi vaadatud, ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.

(7) 28. aprillil 2021 esitas Prantsusmaa vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu Prantsusmaa taaste- ja

---

aasta direktiiv (EL) 2024/1265, millega muudetakse direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Netokulu, nagu on määratletud nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määruse (EL) 2024/1263 artiklis 2 (ELT L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Netokulu – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmist käsitleva otsuse,[10] mida muudeti 14. juulil 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2, et ajakohastada tagastamatu rahalise toetuse maksimaalset summat ja lisada REPowerEU peatükk[11]. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsusest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Prantsusmaa on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(8) 2. mail 2024 esitas Prantsusmaa kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 4 lõikega 1 oma 2024. aasta riikliku reformikava ja oma 2024. aasta stabiilsusprogrammi. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2024. aasta riiklik reformikava ka Prantsusmaa kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(9) 19. juunil 2024 avaldas komisjon Prantsusmaa kohta 2024. aasta riigiaruande[12]. Selles hinnati Prantsusmaa edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2023 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti kokkuvõte sellest, kuidas Prantsusmaa on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati Prantsusmaa edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning ELi peamiste tööhõivet, oskusi ja vaesuse vähendamist puudutavate eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(10) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Prantsusmaa kohta põhjaliku analüüsi. Komisjoni talituste poolt nimetatud määruse kohaselt Prantsusmaa makromajanduslikule haavatavatusele antud hinnangu peamised järeldused avaldati 2024. aasta aprillis[13]. 19. juunil 2024 jõudis komisjon järeldusele, et Prantsusmaal ei esine enam makromajanduslikku tasakaalustamatust. Ennekõike on poliitikameetmed aidanud vähendada tootlikkuse väikese kasvuga seoses esinevaid haavatavusi konkurentsivõime vallas, millel oli piiriülene mõju, ent jõupingutusi tuleb jätkata, sama kui valitsemissektori suure võlaga seotud haavatavused püsivad. Hindade konkurentsivõime on alates 2021. paranenud, osaliselt kuna inflatsioon oli aeglasem kui kaubanduspartnerriikides. Samas kulude konkurentsivõime puhul on tulemused ebaühtlasemad, kuna tööjõu tootlikkust on pidurdanud COVID-19 kriisile järgnenud ajutised tegurid, sealhulgas visalt jätkuv varutööjõu hoidmine mõnedes olulistes sektorites ja poliitika, mille eesmärk on tööhõivet suurendada. Selle tulemusena on tööhõive viimastel aastatel jõudsalt kasvanud. Edaspidiseks eeldatakse tööjõu tootlikkuse ja konkurentsivõime suurenemist, muu hulgas tänu kavandatud investeeringutele ja reformidele, mis peaksid soodustama võla vähendamist. Erasektori võlg suurenes pandeemia ajal märkimisväärselt, ent sellega koos kasvas kodumajapidamiste säästumäär ning ettevõtted suurendasid omakapitali ja kogusid likviidsuspuhvreid, mida praegu kasutatakse. Hoolimata karmimatest

[10] Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsus Prantsusmaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

[11] Nõukogu 14. juuli 2023. aasta rakendusotsus, millega muudetakse nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust Prantsusmaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (11150/23; ST 11150/23).

[12] SWD(2024) 610 final.

[13] SWD(2024) 100 final.

finantseerimistingimustest ei ole tegevus ettevõtjate investeeringuteks antavate laenude vallas soiku jäänud. Valitsemissektori võla suhe SKPsse on koos 2021. aastal alanud SKP taastumisega mõnevõrra vähenenud, olles 2023. aastal veidi üle 110 %. See jääb prognooside kohaselt 2024. aastal üldjoontes samaks, ent kasvab 2025. aastal valitsemissektori suure eelarvepuudujäägi püsimisest tulenevalt uuesti. Poliitiline reageerimine tootlikkuse väikese kasvuga seoses esinevatele haavatavustele konkurentsivõime vallas on olnud üldjoontes asjakohane ning selle toel peaks konkurentsivõime lähiaastatel suurenema, ent jõupingutusi tuleb jätkata. Riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamine aitab jätkata konkurentsivõimega seotud probleemide lahendamist, suurendades samal ajal tootlikkust. Ehkki riigi rahanduse kindlustamiseks on võetud poliitikameetmeid, on valitsemissektori suure võla vähendamiseks ilmselgelt vaja rohkem jõupingutusi. Riigi rahanduse jätkusuutlikkusele avalduvate riskide käsitlemiseks sobilik ja tugev järelevalvemehhanism on olemas stabiilsuse ja kasvu reformitud pakti, sealhulgas ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse näol.

(11) Eurostati kinnitatud andmete[14] põhjal suurenes Prantsusmaa valitsemissektori eelarvepuudujääk 4,8 %-lt SKPst 2022. aastal 5,5 %ni SKPst 2023. aastal,[15] samas kui valitsemissektori võlg vähenes 111,9 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 110,6 %ni SKPst 2023. aasta lõpus. Nagu on märgitud 2024. aastaks esitatud eelarvepoliitika suunistes,[16] astub komisjon kooskõlas kehtivate õigusnormidega esimese sammu eelarvepuudujäägil põhinevate ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluste algatamiseks 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal. 19. juunil 2024 võttis komisjon vastu ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande[17]. Selles aruandes hinnati Prantsusmaa eelarveseisundit, kuna riigi valitsemissektori eelarvepuudujääk ületas 2023. aastal kontrollväärtust 3 % SKPst. Aruandes jõuti järeldusele, et seda hinnangut silmas pidades ning ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 4 alusel loodud majandus- ja rahanduskomitee arvamust arvesse võttes teeb komisjon juulis ettepaneku algatada Prantsusmaa suhtes ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, soovitades nõukogul võtta vastu artikli 126 lõike 6 kohane otsus, milles kinnitatakse ülemäärase puudujäägi olemasolu Prantsusmaal.

(12) 12. juulil 2022 soovitas nõukogu,[18] et Prantsusmaa tagaks 2023. aastal konservatiivse eelarvepoliitika, ennekõike piirates riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu nii, et see oleks väiksem kui keskpika perioodi potentsiaalne SKP kasv,[19] võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ja Ukrainast põgenevatele inimestele. Samal ajal soovitati Prantsusmaal olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Prantsusmaal suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse,

---

14 Eurostat, Euro Indicators, 22. aprill 2024.

15 Puudjäägi suurenemine 2023. aastal oli peamiselt tingitud tulude märkimisväärsest alalaekumisest ja vähemal määral oodatust aeglasemast majanduskasvust.

16 COM(2023) 141 final.

17 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt koostatud komisjoni aruanne (19.6.2024, COM(2024) 598 final).

18 Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Prantsusmaa 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 334, 1.9.2022, lk 79).

19 Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on Prantsusmaa keskpika perioodi nominaalne potentsiaalne SKP kasv 2023. aastal hinnanguliselt 6,4 % (kümne aasta keskmise potentsiaalse reaalkasvu määra ja SKP 2023. aasta deflaatori põhjal).

võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut ning muid liidu vahendeid. Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitiline hoiak[20] 2023. aastal kiire inflatsiooni tingimustes pärssiv (0,5 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) andis 2023. aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,3 % SKPst ja oli kooskõlas nõukogu soovitusega. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatud kulud moodustasid 2023. aastal 0,4 % SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud moodustasid 2023. aastal 4,1 % SKPst, mis tähendab 2022. aastaga võrreldes 0,1 protsendipunkti suurust kasvu. Prantsusmaa rahastas täiendavaid investeeringuid taaste- ja vastupidavusrahastust ning muudest ELi vahenditest. Riik rahastas avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, nagu investeeringud taastuvatest energiaallikatest toodetud ja vähese CO_2 heitega vesinikutehnoloogia väljatöötamise ja tööstuslikku kasutuselevõttu, innovatsiooniprojektidesse kestlike põllumajandussüsteemide vallas, materjalide ringlussevõttu, uuenduslikesse ehitistesse, liikuvuse digitaliseerimisse ja selle CO_2 heite vähendamisse, samuti investeeringud ehitiste hoonete soojustamisse-renoveerimisse, mida rahastatakse osaliselt taaste- ja vastupidavusrahastust ning muudest ELi vahenditest.

(13) 2024. aasta stabiilsusprogrammi peamised prognoosid võib kokku võtta järgmiselt. Eelarveprognooside aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 1,0 % ja 2025. aastal 1,4 %, samas kui tarbijahinnaindeksi inflatsioon on 2024. aastal 2,5 % ja 2025. aastal 1,7 %. Valitsemissektori eelarvepuudujääk peaks 2024. aastal vähenema 5,1 %ni SKPst ja 2025. aastal 4,1 %ni SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks suurenema 112,3 %ni ja 2025. aasta lõpuks 113,1 %ni. Pärast 2025. aastat peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk järk-järgult vähenema 3,6 %ni SKPst 2026. aastal ja 2,9 %ni SKPst 2027. aastal. Seega peaks valitsemissektori eelarvepositsioon prognooside kohaselt jõudma 2027. aastal allapoole eelarvepuudujäägi kontrollväärtust 3 % SKPst. Seevastu valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneb eelduste kohaselt pärast 2025. aastat järk-järgult, jõudes 2026. aastal 112,9 %ni ja 2027. aastal 112,0 %ni.

(14) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 0,7 % ja 2025. aastal 1,3 % ning THHI inflatsioon on 2024. aastal 2,5 % ja 2025. aastal 2,0 %.

(15) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2024. aastal 5,3 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks tõusma 112,4 %ni. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2024. aastal kajastab peamiselt enamiku energiaga seotud meetmete tühistamist ja veebruaris vastu võetud kulude kokkuhoid mahus 0,3 % SKPst, mille nullib osaliselt riigivõla intressimaksete prognoositav kärme kasv umbes 2,0 %ni SKPst tulenevalt uute emissioonide kõrgematest intressimääradest. Lisaks sellele on prognoosis arvesse

[20] Eelarvepoliitilise hoiaku all mõistetakse valitsemissektori eelarvepositsiooni iga-aastast muutust. Selle eesmärk on hinnata niihästi riiklikult rahastatud kui ka ELi eelarvest rahastatud eelarvepoliitikast tulenevat majanduslikku impulssi. Eelarvepoliitiline hoiak tähendab erinevust i) keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu ja ii) esmaste kulude (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) muutuse vahel, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatute toetuste ja muude ELi vahenditega rahastatavaid kulusid. Miinusmärgiga (plussmärgiga) näitaja osutab ekspansiivsele (pärssivale) eelarvepoliitikale.

võetud ka energiatootjatelt ja finantstululult nõutavat erimaksu mahus 0,1 % SKPst. Valitsemissektori võla ja SKP suhte suurenemine 2024. aastal kajastab peamiselt suurt esmast eelarvepuudujääki ja suurenevaid intressimakseid, samas kui nominaalse kasvu võlga vähendav mõju on tagasihoidlikum kui viimastel aastatel. Komisjoni prognooside kohaselt on eelarvepoliitika 2024. aastal pärssiv (1,1 % SKPst).

(16) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt rahastatakse 2024. aastal taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatust toetusest kulusid mahus 0,2 % SKPst (2023. aastal 0,2 % SKPst). Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest rahastatavad kulutused võimaldavad teha kvaliteetseid investeeringuid ja viia ellu tootlikkust suurendavaid reforme, ilma et see mõjutaks otseselt Prantsusmaa valitsemissektori eelarvepositsiooni ja võlga.

(17) 14. juulil 2023 soovitas[21] nõukogu Prantsusmaal järgida konservatiivset eelarvepoliitikat, eelkõige piirata riiklikult rahastatavate esmaste netokulude[22] nominaalkasvu nii, et see ei ületaks 2024. aastal 2,3 %. Liikmesriikidel paluti 2023. aasta eelarve täitmisel ja 2024. aasta eelarvekava koostamisel võtta arvesse, et komisjon teeb 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal nõukogule ettepaneku algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt kasvavad Prantsusmaa riiklikult rahastatavad esmased netokulud 2024. aastal 1,8 %,[23] mis on alla soovitatud maksimaalse kasvumäära. See on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(18) Lisaks soovitas nõukogu Prantsusmaal võtta meetmeid, et kaotada kehtivad erakorralised energiatoetusmeetmed võimalikult kiiresti 2023. ja 2024. aastal ning kasutada selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks. Nõukogu täpsustas, et kui uue energiahindade tõusu tõttu on vaja uusi või jätkuvaid toetusmeetmeid, tuleks Prantsusmaal tagada, et sellised toetusmeetmed on suunatud haavatavate kodumajapidamiste ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks erakorralistest energiatoetusmeetmetest tulenev eelarve netokulu[24] olema 2023. aastal 0,9 % SKPst, 2024. aastal 0,2 % SKPst ja 2025. aastal 0,0 % SKPst. Ennekõike eeldatakse, et 2024. aastal jääb jõusse reguleeritud elektrihindade ülempiir, mida rakendatakse lõpptarbijale kehtiva riikliku elektrimaksu (*taxe intérieure sur la consommation finale d'électricité*) vähendamise ja elektritootjatele kompensatsioonina antavate otsetoetuste näol. Kui selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid kasutataks valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks, nagu nõukogu soovitas, tooks see kõnealuse prognoosi kohaselt 2024. aastal kaasa eelarvekohanduse 0,6 % SKPst,

---

21 Nõukogu 14. juuli 2023. aasta soovitus, milles käsitletakse Prantsusmaa 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 312, 1.9.2023, lk 86).

22 Esmaste netokulude all mõistetakse riiklikult rahastatavaid kulusid, millest on maha arvatud i) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, ii) intressikulu, iii) tsüklilisi töötuskulusid ning iv) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

23 Selle juures on arvesse võetud kohtu otsustega seotud ühekordseid meetmeid (2024. aastal 0,0 % SKPst ja 2023. aastal –0,1 % SKPst).

24 See näitaja kajastab nimetatud meetmete aastast eelarvekulu, võttes arvesse tulusid ja kulusid ning arvates vajaduse korral maha energiatarnijate erakorralisele kasumile kehtestatud maksudest saadud tulu.

samas kui riiklikult rahastatavad esmased netokulud[25] annavad sellel aastal eelarvepositsiooni pärssiva panuse 1,0 % SKPst. Prognooside kohaselt kaotatakse erakorralised energiatoetusmeetmed 2023. ja 2024. aastal võimalikult kiiresti. See on kooskõlas nõukogu soovitusega. Lisaks kasutatakse sellega seotud kokkuhoidu prognooside kohaselt täies ulatuses valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks. Ka see on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(19) Lisaks soovitas nõukogu Prantsusmaal säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada taaste- ja vastupidavusrahastust antavate toetuste ja muude liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud 2024. aastal samaks jääma (4,1 % SKPst). See on kooskõlas nõukogu soovitusega. Seevastu ELi vahenditest, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastust finantseeritavad avaliku sektori kulutused jäävad 2024. aastal samaks (0,4 % SKPst).

(20) Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal ja eeldusel, et poliitikat ei muudeta, hinnatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2025. aastal 5,0 % SKPst. Puudujäägi vähenemine 2025. aastal kajastab peamiselt majanduskasvu prognoositavat taastumist. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks suurenema 2025. aasta lõpus 113,8 %ni. Valitsemissektori võla ja SKP suhte suurenemine on peamiselt tingitud suurest esmasest eelarvepuudujäägist ja kasvavatest intressimaksetest.

(21) Prantsusmaa teeb rohkesti maksukulutusi, mis tähendavad suurt eelarvekoormust. 2023. aasta eelarveseaduses prognoositi 2022. aasta 465 loetletud maksukulutuse eelarvekuluks kokku 88 miljardit eurot (3,3 % SKPst), kui jätta välja 2019. aastal kaotatud konkurentsivõime ja tööhõive maksuvähenduse (*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE) mõju. 2023. aasta eelarveseaduses olid suurimad maksukulutused ennekõike teadustöö maksuvähendus (*crédit d'impôt recherche*, umbes 7 miljardit eurot), eraisikust tööandja maksuvähendus (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 miljardit eurot), 10 % suurune mahaarvamine eri liiki pensionitelt (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 miljardit eurot) ning 10 % suurune maksuvähendus parendus-, ümberehitus-, sisustus- ja hooldustööde puhul (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 miljardit eurot). Alates 2013. aastast on maksukulutused hoolimata katsetest nende maksumust ja arvu kontrolli all hoida kasvanud enam kui 16 % (reaalväärtuses). Ehkki maksukulutuste taga võivad olla majandus- või sotsiaalpoliitilised eesmärgid, ei ole ilmtingimata tegu kõige kulutõhusama vahendiga, teatavatel juhtudel aga võivad need tingida tõsiseid majanduslikke moonutusi. Prantsusmaa riigikontrolliasutus (*Cour des comptes*) juhtis tähelepanu asjaolule, et maksukulutused vähendavad Prantsusmaa maksusüsteemi tõhusust ja läbipaistvust, muudavad selle oluliselt keerukamaks ja üldisemalt vähendavad ressursijaotuslikku tõhusust tulenevalt üksikute otsuste moonutavast mõjust. 2023. aasta novembris vastu võetud seadusega riigi rahanduse mitmeaastaseks planeerimiseks aastatel 2023–2027 kehtestati erisätted, et maksukulutuste eelarvemõju

[25] Seda panust mõõdetakse valitsussektori esmaste kulude (millest on välja jäetud i) kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmetega kaasnev täiendav eelarvemõju, ii) ühekordsed kulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ja iv) taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatute toetuste ja muude liidu vahenditega rahastatavad kulud) muutusena keskpika perioodi (kümne aasta) keskmise potentsiaalse nominaalse SKP kasvumäära suhtes ja väljendatakse suhtena nominaalsesse SKPsse.

piirata, nende arvu ohjes hoida ja tulemuslikkust suurendada, seades samal ajal eesmärgiks suurendada läbipaistvust seoses parlamendile edastamisega iga-aastase eelarvemenetluse raames. Ent varasemaid katseid maksustamise keerukust ja maksukulutustest tulenevat eelarvekulu vähendada on saatnud piiratud edu. Kuna vastavalt maksukulutuste määratlusele ei kohaldata nende suhtes tavapärast kulutuste puhul tehtavat eelarvekontrolli, oleks nende ohjeldamiseks vaja sama ulatusega järelevalvet, mis lisanduks valitsuse poolt taaste- ja vastupidavuskava raames algatatud kulutuste läbivaatamisele.

(22) Prantsusmaa avaliku sektori kulutused, mis olid 2023. aastal 57,3 % SKPst, ületavad oluliselt ELi keskmist. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis nähakse samasugust vahet ette ka 2024. ja 2025. aastal. Seega on Prantsusmaa eelarve konsolideerimiseks vaja võtta otsustavaid meetmeid avaliku sektori kulutuste suhtes. Konsolideerimisel ja valitsemissektori võla vähendamisel võib abi olla taaste- ja vastupidavuskava raamistikus 2023. aasta eelarveseadusega vastu võetud uuest kulutuste läbivaatamise mehhanismist. Uue mehhanismi peamine eesmärk on hinnata korrapäraselt avaliku sektori kulutusi, et teha kindlaks kõige tulusamad kulutused, mis soodustavad majanduskasvu, sotsiaalset kaasatust ning rohe- ja digipööret, ning samas hoida kulusid kokku tuvastatud ebaefektiivsuselt. Esimene konkreetseid ettepanekuid sisaldav aruanne esitati parlamendile 2023. aasta juulis. Ent näib, et need kajastuvad 2024. aasta eelarveseaduses konkreetsete ja mõõdetavate säästumeetmetena piiratud ulatuses. Edaspidi oleks eelarve konsolideerimisel abi sellest, kui integreerida tulevasesse iga-aastasesse ja mitmeaastasesse eelarve planeerimisse süstemaatiliselt kulude läbivaatamise tulemusena saadud kvantitatiivsed kulude kokkuhoiu eesmärgid.

(23) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need peaksid aitama tulemuslikult lahendada kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on loetletud asjakohastes riigipõhistes soovitustes. Järele jäänud lühikese aja jooksul on oluline kiiresti jätkata kava, sealhulgas REPowerEU peatüki tulemuslikku rakendamist, et suurendada Prantsusmaa pikaajalist konkurentsivõimet rohe- ja digipöörde kaudu, tagades samal ajal sotsiaalse õigluse. Kavast tulenevate kohustuste täitmiseks 2026. aasta augustiks on oluline, et Prantsusmaa jätkaks reformide ja investeeringute elluviimist. Jätkuvalt on oluline süstemaatiliselt kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja muid asjaomaseid sidusrühmi, et tagada laialdane isevastutus taaste- ja vastupidavuskava eduka rakendamise eest.

(24) Osana ühtekuuluvuspoliitika fondide vahehindamisest vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artiklile 18 peab Prantsusmaa kõik programmid 2025. aasta märtsiks läbi vaatama, võttes muu hulgas arvesse 2024. aasta riigipõhistes soovitustes esile toodud probleeme, samuti riiklikku energia- ja kliimakava. Läbivaatamise tulemuste alusel eraldatakse lõplikult iga programmiga ette nähtud ELi rahastus. Hoolimata Prantsusmaa edusammudest ühtekuuluvuspoliitika programmide ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ei ole kõik probleemid lahendatud. 2023. aastal toimus kogu Prantsusmaal mõõdukas kasv, ehkki piirkondade vahel on endiselt märkimisväärsed erinevused ja mõnedes neist on kasv olnud aeglane juba pikka aega. Äärepoolseimate piirkondade ja linnapiirkondade, samuti linnade ja linnaväliste piirkondade arengutase on väga erinev. Ülimalt oluline on kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Programmis kokku lepitud prioriteedid on jätkuvalt asjakohased. Eriti oluline on jätkata toetust piirkondliku

tasandi teadus- ja arendustegevusele ning innovatsioonile, eelkõige toetades piirkondlikke innovatsiooni ökosüsteeme, arendades strateegilisi oskusi ja tõmmates ligi talente. Erilist tähelepanu väärib ka vajadus suurendada ettevõtete digiteerimis- ja innovatsioonisuutlikkust, eriti arengulõksus olevates piirkondades. Endiselt on keskne koht rohepöördele kaasa aitavatel prioriteetidel, eriti taastuvatest energiaallikatest saadud energia tootmisel, arukate energiasüsteemide väljatöötamisel, energiatõhususe parandamise meetmetel ja kliimamuutustega kohanemisel. Äärepoolseimate piirkondade puhul on jätkuvalt ülimalt oluline joogiveega varustamine, reoveekäitlus ning olmejäätmete kogumine ja käitlemine. Jätkuvalt on tähtis ebasoodsas olukorras olevate rühmade, näiteks rändetaustaga isikute aktiivne kaasamine, nagu ka sihtotsarbelised investeeringud tööturu vajadustega kooskõlas olevasse täiend- ja ümberõppesse, pöörates erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele. Ka on see oluline, et jätkata vaesusevastaseid ja sotsiaalse kaasatuse meetmeid, pöörates erilist tähelepanu lastele, taskukohaste eluasemete kättesaadavusele ja kodudest väljatõstmise vältimisele. Tööstuse ümberkujundamise toetamiseks võiks Prantsusmaa ära kasutada Euroopa strateegilise tehnoloogia platvormi. Ennekõike võiks Prantsusmaa veelgi edendada vajalikke oskusi, tehnoloogiat ja taristut ning soodustada osalemist uutes strateegilistes väärtusahelates (nullnetotööstus, kriitiline toore, energiamahukate tööstusharude CO_2 heite vähendamine).

(25) Lisaks neile majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele, mille lahendamisele on suunatud taaste- ja vastupidavuskava ning muud ELi vahendid, seisab Prantsusmaa silmitsi mitmete muude probleemidega, mis on seotud oskuste nappusega, haridussüsteemis leiduva ebavõrdsuse ja halvenevate haridustulemustega, õpetajate töötingimuste ja koolitusega, ärikeskkonnaga, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga ja rohepöördega. Nende probleemidega tegelemine aitaks parandada töötajate oskusi ja haridustulemusi ning suurendaks tööjõu tootlikkust. Lisaks sellele võiks see parandada Prantsusmaa ettevõttete tulemusi, mis omakorda suurendaks Prantsusmaa majanduse konkurentsivõimet. Konkurentsivõime ja tööjõu tootlikkuse suurendamine aitaks samuti kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkuse kindlustamist.

(26) Värbamisel on üks peamisi takistusi oskustööliste nappus. 2022. aastal oli see eriti aktuaalne tööstuse-, IKT- ja tervishoiusektoris, samuti ametite puhul, kus on vaja oskusi rohepöördeks [26]. Lisaks leidis 45 % Prantsusmaa väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest, et väga raske on leida õigete oskustega töötajaid (ELis on see näitaja 38 %). 83 % Prantsusmaa ettevõtjatest nimetab peamise investeerimistakistusena tööjõupuudust ja oskuste nappust (ELis on sama näitaja 81 %). Lisaks sellele pärsib piisavate oskuste puudumine investeeringuid tööstuse CO_2 heite vähendamisse. Hoolimata investeeringutest töötajate täiend- ja ümberõppesse, mida toetatakse muu hulgas taaste- ja vastupidavusrahastust, on endiselt raskusi, eriti mis puudutab väheste oskustega isikuteni jõudmist[27] ja koolituste suunamist prioriteetsetesse sektoritesse. Varasemate ja hiljutiste investeeringute, näiteks oskuste investeerimiskava (*plan d'investissement dans les compétences*) hindamine näitab, et ainult 25 % koolitustest toimub prioriteetsetes sektorites ja 20 % koolitustest on mõeldud elukutsetele, mis kannatavad oskuste nappuse all. Lisaks sellele osales õppes 2022. aastal ainult umbes 25 % väheste oskustega täiskasvanutest. Täiend-ja ümberõpet toetavate meetmete tulemuslikkust võib pärssida haridussüsteemi tulemuste halvenemine, kuna põhioskused on alus, millelt lähtudes on võimalik haridusteed

[26] DARES, *Les tensions sur le marché du travail en 2022*, *Dares Resultats n°59*, november 2023.

[27] Isikud, kes on jõudnud kõige enam teise taseme hariduse alumisele astmele (ISCED 0-2).

jätkata. Ehkki oskuste investeerimiskava pikendati kuni 2027. aastani, on sellele eraldatud vähem vahendeid.

(27) Hoolimata avaliku sektori suurtest kulutustest haridusele on Prantsusmaa haridussüsteemi tulemused viimasel ajal märkimisväärselt halvenenud ning olukorda on veelgi teravdanud õpilaste sotsiaal-majandusliku tausta suur mõju. Rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi 2022. aasta uuring Prantsusmaal näitas, et 15aastaste tulemused matemaatikas olid kehvad 28,8 % juhtudest (ELis on sama näitaja 29,5 %,) lugemises 26,9 % (ELis 26,2 %) ja loodusteadustes 23,8 % (ELis 24,2 %). Need tulemused on ligikaudu samad nagu ELi keskmine, mis on samuti oluliselt halvenenud. Alates 2018. aastast on alasooritajate osakaal õpilaste hulgas märkimisväärselt suurenenud. Samal ajal on olulisel vähem õpilasi, kes saavutavad väga häid tulemusi, eriti matemaatikas ja lugemises. Põhioskuste puudulikkus on veelgi tõsisem probleem ebasoodsas olukorras olevate 15aastaste õpilaste puhul, sealhulgas kui tegu on rändetaustaga isikutega, kellel on kaks korda suurem tõenäosus kehvadeks tulemusteks kui nendega üheealistel Prantsusmaal sündinud õpilastel, kelle vanemad on sündinud Prantsusmaal. Õpilaste põhioskuste parandamine varasest lapsepõlvest peale on ülimalt tähtis. Prantsusmaa kulutused põhiharidusele on pisut väiksemad kui OECDes keskmiselt[28]. Koolides valitseva ebavõrdsuse vähendamiseks on viimastel aastatel võetud mitmeid meetmeid, näiteks tehes nn prioriteetsetes haridustsoonides klassid poole väiksemaks. Ehkki esimesed hindamised näitavad, et meede mõjutab õpilast haridustulemusi positiivselt, ei ole sellest kasu 70 % ebasoodsas olukorras olevatest õpilastest, kes elavad väljaspool prioriteetset tsooni. 2023. aastal kutsus haridusministeerium üles saavutama koolides suurema sotsiaalse mitmekesisuse, kehtestades mittesiduva eesmärgi vähendada 2027. aastaks 20 % võrra sotsiaalset segregatsiooni riigikoolides ja allkirjastades erakoolidega vastastikuse mõistmise memorandumi. Lisaks sellele peaks põhioskusi parandama 2023. aasta septembris vastuvõetud meede, mille kohaselt kõik õpilased saavad kord nädalas tund aega diferentseeritud õpet prantsuse keeles ja matemaatikas. Ent nende meetmete mõju haridustulemustele ei ole veel avaldunud ja vaja on uusi hindamisi. Haridussüsteemi tulemuslikkust ja erapooletust aitaks veelgi suurendada vahendite ja meetodite kohandamine kohalikele oludele ja õpilaste vajadustele.

(28) Ehkki 2023. aastal tõsteti õpetajate palku, on õpetajakutse atraktiivsus endiselt problemaatiline ja haridustulemusi mõjutab õpetajate nappus. Õpilaste ja õpetajate suhtarv on Prantsusmaal üks Euroopa suuremaid. Lisaks sellele võib õpetamise kvaliteeti mõjutada üha ulatuslikum ajutise töölepinguga õpetajate kasutamine, kuna nende kvalifikatsioonitase on madalam ning kogemused ja koolitusvõimalused väiksemad kui alalistel õpetajatel. Võetud on meetmeid õpetamistingimuste parandamiseks, sealhulgas intensiivistades algkooliõpetajate prantsuse keele ja matemaatika alaseid koolitusi. Ent nende meetmete ulatust on võimalik veelgi laiendada, ennekõike viies esma- ja täiendusõppe paremini vastavusse kõigi õpilaste muutuvate vajadustega ning andes õpetajatele ja koolidele suurema autonoomia. Eriti tuleb toonitada, et kui OECD aruandest[29] nähtub, et koolidele suurema autonoomia andmisel võib olla positiivne mõju õpilaste tulemustele (kui see käib koos

[28] https://data.oecd.org/eduresource/education-spending.htm#indicator-chart.

[29] Lastra-Anadón, C. ja S. Mukherjee (2019), *Cross-country evidence on the impact of decentralisation and school autonomy on educational performance*, OECD Working Papers on Fiscal Federalism, No. 26, OECD Publishing, Pariis, https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en.

vastutavusega), siis riigikontrolliasutus hoiatab, et koolidirektoritel on tegelikkuses piiratud võimalused arvestada õpilaste vajaduste ja kohalike oludega[30].

(29) Hoolimata mitmest haldussüsteemi lihtsustamisele suunatud reformist peavad Prantsusmaa ettevõtjad halduskoormust endiselt suureks ja leiavad, et see pärsib innovatsiooni ja tootlikkust. 2022. aasta uuringu tulemuste kohaselt on haldusmenetluste keerukus väga tõsine probleem 49 % ettevõtjate arvates (see määr on üks ELi kõrgemaid ja üle ELi keskmise 33 %)[31]. Prantsusmaa hinnangul on ülemäärase arvu reeglite maksumus aastas vähemalt 3 % SKPst[32]. Kooskõlas sidusrühmade ettepanekutega[33] halduskoormuse vähendamiseks tuleks esmajärjekorras piirata nende dokumentide arvu, mille esitamist nõutakse (nn ühekordse esitamise põhimõte), ja laiendada digitaliseerimist, säilitades siiski otsesed kontaktpunktid administratsiooniga. Samuti võiks esimesena kas asendada loamehhanismid lihtsa deklaratsiooniga vastavuse kohta kohaldatavatele nõuetele või siis lube tundlikumate sektorite puhul lihtsustada, lühendades otsuste tegemiseks kuluvat aega ja rakendades vaikiva nõusoleku menetlust, kui seda veel ei kasutata.

(30) Prantsusmaa eraldab ettevõtete teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni märkimisväärsel hulgas avaliku sektori rahastust. See osa Prantsusmaa SKPst, mille ta pühendab ettevõtete teadus-ja arendustegevuse toetamisele, on üks ELi liikmesriikide suurimaid (2021. aasta 0,45 % SKPst)[34]. Teisalt on ettevõtete teadus- ja arendustegevus seiskunud ja jääb alla ELi keskmist (2022. aastal 1,43 % SKPst). EIP 2023. aasta investeerimisuuringu kohaselt investeeris ainult 30 % Prantsuse ettevõtjatest (kellest 99,8 % olid VKEd) uute toodete, protsesside ja teenuste väljatöötamisse. See on ELis üks madalamaid määri. Kontekstis, kus akadeemiliste ringkondade ja ettevõtete koostöö näitajad seisavad paigal[35] ja akadeemiline karjäär on üha vähem paeluv, peaksid teadustöö planeerimise seadus ja muud välja kuulutatud meetmed (millest mõned kuluvad taaste- ja vastupidavuskavasse) eelduste kohaselt suurendama teadussüsteemi tõhusust, tugevdades sidet teaduse ja majanduse vahel ning muutes teadlasekarjääri atraktiivsemaks. Kuid enne kui nende meetmete mõju ilmneb ja hakkab näitajates kajastuma, kulub aega. Teadustöö suhtes kehtib kulukas maksuvähendus, ehkki hindamise käigus selgusid suured nõrkused[36]. Riikliku

---

30 Cour des comptes, *Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement, Rapport public thématique*, 2023.

31 Euroopa Komisjon, Eurobaromeetri kiiruuring nr 507 „Ettevõtjate suhtumine korruptsiooni ELis" (juuli 2022), lk 58.

32 Vt lihtsustamise tegevuskava (aprill 2024) aadressil https://presse.economie.gouv.fr/plan-daction-simplification/, lk 8.

33 Vt konsultatsiooni lõpparuanne 2024. aasta jaanuarist *Entrepreneuses, entrepreneurs : quelles mesures concrètes pour vous simplifier la vie ?* aadressil https://www.economie.gouv.fr/actualites/mesures-consultation-simplification-entreprises.

34 Komisjoni arvutused. Toetus koosneb maksusoodustustest, mille maht on 0,28 % SKPst (OECD andmed, viimati uuendatud aprillis 2024) ja otsetoetustest, mille maht on 0,16 % SKPst (Eurostati andmed, viimati uuendatud 17. märtsil 2024).

35 Täpsemalt avaliku ja erasektori ühiste teadusväljaannete osakaal kõigist väljaannetest (allikas: Science-Metrix, august 2023); (siseriiklike) ettevõtete rahastatud avaliku sektori kulutused teadus-ja arendustegevusele osakaaluna SKPst (allikas: Eurostat, rd_e_gerdfund); (siseriiklike) ettevõtete rahastatud avaliku sektori kulutused teadus-ja arendustegevusele osakaaluna avaliku sektori kogukulutustest teadus-ja arendustegevusele (allikas: Eurostat).

36 OECD (2020) *How effective are R&D tax incentives?. New evidence from the OECD microBeRD project*, Directorate for Science, Technology and Innovation Policy Note, OECD, Pariis.
Conseil d'analyse économique (2022), Focus N°090-2022 *Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche*, Philippe Aghion, Nicolas Chanut ja Xavier Jaravel.

innovatsioonipoliitika hindamise komisjoni 2021. aasta hindamine näitas, et ehkki mehhanism keskendub suurematele ettevõtetele, ei olnud sellel neile märkimisväärset mõju. Seega on võimalik seda teadus-ja arendusmehhanismi paremini suunata, et suurendada teadus-ja arendustegevuse väljundeid ja piirata samas mehhanismi kulu. Teised innovatsiooni toetavate meetmete maht on palju väiksem, ent need on paremini VKEdele suunatud. Ennekõike on nende seas innovatsiooni maksuvähendus ja nimetus „Noor novaatorlik ettevõte“(*Jeunes Entreprises Innovantes*), millega pakutakse sotsiaalseid ja maksalaseid eeliseid iduettevõtjatele, kes vastavad konkreetsetele teadus-ja arendustegevuse intensiivsuse ja kasvu kriteeriumitele.

(31) Fossiilkütuste osakaal Prantsusmaa energiaallikate jaotuses suurenes 2022. aastal mõnevõrra, taastuvenergia osakaal aga oli kõigest 14,6 %. Lisaks sellele jäi Prantsusmaal tublisti puudu ELi taastuvenergia 2020. aasta eesmärgi täitmisest. Ehkki tänu päikeseenergia ulatuslikule kasutuselevõtule suurenes 2022. aastal taastuvenergia paigaldatud võimsus, on Prantsusmaa taastuvenergia kasutuselevõtul, eriti mis puudutab elektritootmist ja kütet, 2030. aasta eesmärkidega arvestades graafikust maas. Kuna väljakuulutatud uute tuumaelektrijaamade ehitamiseks kulub aega ja elektrifitseerimisvajadus kasvab prognooside kohaselt ruttu,[37] aitaks taastuvenergia kiire kasutuselevõtt suurendada Prantsusmaa energiavarustuskindlust ja vähendaks samal ajal tema sõltuvust fossiilkütustest. 2023. aasta märtsis võttis Prantsusmaa vastu taastuvenergia tootmise kiirendamist käsitleva seaduse, mille kohaselt vallad peavad kindla aja jooksul ja alt-üles-lähenemisviisi kohaldades määratlema nn taastuvenergia kiirendamistsoonid. See tuleb kiiresti rakendada. Ent 2024. aasta aprilli keskel oli nende tsoonide määratlemist alustanud vähem kui 20 % valdadest. Peale selle ei ole ühe rakendusaktiga endiselt kehtestatud veel avaldamata mitmeaastase energiakava (*programmation pluriannuelle de l’énergie*) piirkondlikke eesmärke. Samuti on endiselt vaja lihtsustada jaotusvõrguga ühinemise menetlust oma tarbeks toodetud energia tarbimise puhul. Selleks et võtta vastu taastuvenergia suurenev kogus ja tagada energiavarustuskindlus, on vaja täiendavaid investeeringuid elektrivõrku ja paindlikkuslahendustesse, näiteks salvestamisse.

(32) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu 2024. aastal euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada soovitust euroala majanduspoliitika kohta. Prantsusmaa puhul aitavad soovitused 1, 2, 3 ja 4 rakendada esimest, teist, kolmandat ja neljandat euroala käsitlevat soovitust,

SOOVITAB Prantsusmaal võtta 2024. ja 2025. aastal järgmisi meetmeid.

1. Esitada õigeaegselt keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Piirata kooskõlas reformitud stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega netokulude[38] kasvu 2025. aastal määrani, mis on kooskõlas valitsemissektori võla viimisega keskpikas perspektiivis usutavasse langustrendi ja valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamisega

---

37 RTE (2023) *Bilan prévisionnel* 2023, Prantsusmaa elektrisüsteemi perspektiivid (https://assets.rte-france.com/prod/public/2023-10/2023-10-02-bilan-previsionnel-2023-principaux-resultats.pdf), vt eriti lk 31.

38 Vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 lõikele 2 on netokulud valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud intressikulud, kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

allapoole aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Vähendada maksusüsteemi keerukust, suunates maksukulutusi paremini, kaotades need, mille tõhusus on kõige väiksem, ja piirates nende üldist eelarvemõju. Jätkata jõupingutusi eelarvemeetmete kvaliteedi parandamiseks, muu hulgas püstitades eelarve planeerimisel olemasolevas kulutuste läbivaatamise raamistikus kvantitatiivsed kulude kokkuhoiu eesmärgid.

2. Jätkata taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki kiiret ja tulemuslikku rakendamist, tagades reformide ja investeeringute lõpuleviimise 2026. aasta augustiks. Kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Keskenduda vahehindamisel endiselt kokkulepitud prioriteetidele, kaaludes seejuures Euroopa strateegilise tehnoloogia platvormi pakutavaid võimalusi konkurentsivõime suurendamiseks.

3. Jätkata tegelemist oskuste nappusega, sealhulgas rohepöördega seotud elukutsete puhul, ja soodustada koolitustel osalemist, eriti väheste oskustega isikute seas. Suurendada haridussüsteemi tulemuslikkust ja erapooletust. Suurendada õpetajakutse atraktiivsust, muu hulgas paremate töötingimuste ja koolituste varal.

4. Parandada halduskoormuse vähendamisega olukorda ettevõtluskeskkonnas. Hoogustada ettevõtete teadus-ja arendustegevust, muu hulgas avalike toetuskavade parema suunamisega. Kiirendada energiasüsteemi ümberkujundamist taastuvenergia kiirema kasutuselevõtuga, muu hulgas võttes vastu teisesed õigusaktid, luues nn taastuvenergia kiirendamistsoonid ja edendades salvestamistehnoloogiat.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja